

DERINIMO PAŽYMA

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Vykdyto išlaidų dydžių nustatymo metodikos patvirtinimo“ projekto

Eil. Nr.	Pastaba, pasiūlymas	Pastabos, pasiūlymo vertinimas
	Lietuvos antstolių rūmai (2026-04-10 Nr. S- 721)	
1.	<p>Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2023-06-26 d. raštu pateikė nuomonę Lietuvos Respublikos Finansų ministerijai, kad projekto įgyvendinamas „Vienas langelis prievolėms valstybei sumokėti“ turės esminės (neigiamos) įtakos antstolių profesinės veiklos reguliavimui ir antstolių vykdyto išlaidų dydžiams. Taip pat buvo prašyta Valstybės kontrolės atidėti 2020 m. gruodžio 14d. atlikto audito „Ar užtikrinama, kad antstoliams ir notarams pavestos valstybės funkcijos būtų vykdomos efektyviai“ rekomendacijų įgyvendinimą dėl neaiškaus galimo neigiamo poveikio masto antstolių veiklai ir vykdyto išlaidų dydžių nustatymui.</p> <p>Pažymėtina, kad teisiniu reguliavimu, bloginančiam ūkio subjekto (antstolio) veiklos sritį ir finansinę padėtį, būtinas pasirengimo laikotarpis – ne trumpesnis kaip 6 (šeši) mėnesiai. Kai keičiasi tiek vykdyto išlaidų apmokėjimo, tiek išieškojimo tvarka bei dydžiai, būtini technologiniai sprendimai, susiję su Antstolių informacinės sistemos pakeitimais, kuriuos, kaip nurodo valstybės įmonė Registrų centras Metodikos projekto 2026 01 12d. derinimo rašte</p> <p>S-255 (1.4 Mr) įgyvendinti reikalingas papildomas laikas. Nurodytame rašte pažymima, kad pasirengti naujo teisinio reguliavimo taikymui būtinas atitinkamas terminas, skaičiuojamas nuo minėtos tvarkos patvirtinimo, apimantis ne trumpesnę kaip 2 mėnesių analizės etapą (pakeitimų apimtį ir poveikio AIS įvertinimui) bei ne trumpesnę kaip 4 – 6 mėnesių techninio įgyvendinimo etapą (programavimo, testavimo ir diegimo darbams), siekiant užtikrinti sklandų naujų teisės aktų nuostatų taikymą nuo jų įsigaliojimo dienos.</p> <p>Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 2 dalis numato, kad: „Atliekant numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą, nustatomas galimas teigiamas ir neigiamas poveikis to teisinio reguliavimo sričiai, asmenims ar jų grupėms, kuriems bus taikomas numatomas teisinis</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Vykdyto išlaidų dydžiai, jų apskaičiavimo ir apmokėjimo tvarka bus nustatyta kitu LRV nutarimu, taigi pateikta pastaba aktuali šio Nutarimo rengimo kontekste, o ne tvirtinant Metodiką.</p>

<p>reguliavimas. Atsižvelgiant į teisės akte numatomo naujo teisinio reguliavimo pobūdį, mastą, turi būti įvertinamas poveikis ekonomikai, konkurencijai, valstybės finansams, socialinei aplinkai, viešajam administravimui, teisinei sistemai, kriminogeninei situacijai, korupcijos mastui, aplinkai, administracinei naštai, regionų plėtrai, reglamentuojamoms profesijoms ir kitoms sritims.“ Antstolių įkainių nustatymo metodikos projekto poveikio antstolių sektoriui vertinimas, kaip jis pateiktas „Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinime“, yra labai ribotas ir iš esmės apsiriboja bendro pobūdžio teiginiais. Apibendrinant darytina išvada, jog nėra aiškus Metodikos projekto poveikis visai antstolių sistemai ir antstolių galimybei užtikrinti Antstolių įstatymo 2 straipsnyje valstybės suteiktas vykdomųjų dokumentų vykdymo funkcijas, o taip pat ir reformos „Vienas langelis“ poveikis ir galimas iš Valstybinės mokesčių inspekcijos pateikiamų reikalavimų išieškoti skolas konkretus (ir (ar) prognozuojamas) sėkmingų užsakymų skaičiaus. Akivaizdu, jog pagal teisinį reguliavimą prognozuojamas ženklus antstolio darbo poreikio, išieškant skolas valstybės naudai, mažėjimas. Lietuvos antstolių rūmų pastabose dėl Metodikos projekto derinimo Teisingumo ministerijai pateiktais Antstolių informacinės sistemos duomenis ir apibendrintais skaičiavimais minimas užsakymų iš valstybės mažėjimas sieks net iki 93 procentų nuo dabar pateikiamų išieškojimų valstybės naudai kiekio. Sumažėjus valstybės užsakymų išieškoti pradelstas skolas kiekiui, mažės antstolių kontorų darbo apimtys ir personalo poreikis, todėl įkainių reguliavimas turėtų remtis duomenimis įvertinus realius sąnaudų pokyčius per tam tikrą ilgesnį „Vieno langelio“ reformos galiojimo laikotarpį. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, prašytume Teisingumo ministerijos įvertinti, kokį realų poveikį antstolių funkcijų tęstinumui turės antstolių įkainių nustatymo metodikos modelis po faktinio reformos „Vienas langelis“ prievolėms valstybei sumokėti“ įgyvendinimo, remiantis realiais duomenimis apie pakitusias antstolių darbo apimtis vykdant išieškojimą valstybės naudai, kontorų sąnaudas ir rinkos pokyčius. Taip pat prašytume užtikrinti, kad Metodikos įgyvendinimui būtų nustatytas racionalus terminas, sudarant galimybes technologškai įgyvendinti būtinus pokyčius, įskaitant Antstolių informacinės sistemos finansinės dalies funkcionalumą pritaikymą.</p>	
<p style="text-align: center;">VI Registrų centras (2026-01-12 Nr. S-255 (1.4 Mr)) <u>TAIS</u></p>	

2.	<p>Įstatymo 43 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad Vyriausybė iki 2026 m. birželio 30 d. patvirtina šio įstatymo 10 straipsniu pakeistoje Civilinio proceso kodekso 609 straipsnio 3 dalyje nurodytus vykdymo išlaidų dydžius, apskaičiavimo ir apmokėjimo tvarką.</p> <p>Pastebėtina, kad iki konkrečių vykdymo išlaidų dydžių, jų apskaičiavimo ir apmokėjimo tvarkos patvirtinimo nėra galimybės pradėti ir atlikti išsamios analizės, reikalingos įvertinti, kokio pobūdžio ir apimties Antstolių informacinės sistemos (toliau – AIS) pakeitimus bus reikalinga įgyvendinti.</p> <p>Pažymime, kad pasirengti naujo teisinio reguliavimo taikymui būtinas atitinkamas terminas, skaičiuojamas nuo minėtos tvarkos patvirtinimo, apimantis ne trumpesnę kaip 2 mėnesių analizės etapą (pakeitimų apimties ir poveikio AIS įvertinimui) bei ne trumpesnę kaip 4 – 6 mėnesių techninio įgyvendinimo etapą (programavimo, testavimo ir diegimo darbams), siekiant užtikrinti sklandų naujų teisės aktų nuostatų taikymą nuo jų įsigaliojimo dienos.</p> <p>Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad priklausomai nuo pakeitimų apimties, teisės aktų nuostatų įgyvendinimui prireiks valstybės biudžeto lėšų.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome Nutarimo projekte numatyti naujų vykdymo išlaidų dydžių taikymo pradžią.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Vykdymo išlaidų dydžiai, jų apskaičiavimo ir apmokėjimo tvarka bus nustatyta kitu LRV nutarimu, taigi pateikta pastaba aktuali šio Nutarimo rengimo kontekste, o ne tvirtinant Metodiką.</p>
	<p align="center">Valstybinė mokesčių inspekcija (2026-03-20 raštu Nr. R-759)</p>	
3.	<p>1. Vykdymo išlaidų dydžių nustatymo metodikos (toliau — Metodika) 2 priede nustatytos bylų vykdymo trukmės valandomis pagal išieškotinių sumų dydžių režius. Įvertinus vien tik VMI prie FM teikiamų antstoliams vykdomųjų dokumentų kiekius ir paskaičiavus valandas, kurias antstoliai turėtų skirti šioms byloms vykdyti, kyla abejonių dėl paskaičiuotų bylų trukmių tikslumo. Pagal VMI prie FM skaičiavimus, darbo dienų skaičius, kurias antstoliai (įskaitant ir antstolių padėjėjus) turėtų skirti vien tik VMI prie FM pateiktoms byloms vykdyti, viršija metinį darbo dienų skaičių. Atsižvelgdami į tai, kad antstoliai vykdo išieškojimo bylas ne tik pagal VMI prie FM perduotus vykdomuosius dokumentus, bet ir pagal kitų.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Metodikoje naudojamos vykdomųjų bylų vykdymo trukmės valandomis neturi tiesioginio ryšio su darbo valandų skaičiumi per metus. Vykdomosios bylos vykdymo trukmė valandomis parodo, kiek antstolio darbo valandų tenka bylai per jos visą vykdymo laikotarpį, tai yra, jei vidutiniškai vykdomoji byla užbaigiama per 4 metus, tai antstolis per visus jos vykdymo metus vidutiniškai su byla dirbs 19,07 val.</p>
4.	<p>2. Dėl VMI prie FM 2026-01-13 raštu Nr. (1.17-31-4) R-88 (toliau — Raštas) teiktos 7 pastabos. Derinimo pažymoje pastabos vertinime rašoma, kad „Toks</p>	<p>Neatsižvelgta</p>

	<p>vertinimas galėtų būti atliekamas nustatant konkrečius vykdymo išlaidų dydžius (pvz., paliekant principą, kad atlygis antstoliui skaičiuojamas ne kiekvienoje skolininko byloje, bet nuo bendros jo turimos skolos ir pan.).“ Tačiau lieka neaišku, ar toks vertinimas bus atliekamas ir įtvirtintas Metodikoje.</p>	<p>Pažymėtina, kad vykdomųjų bylų vykdymo trukmės yra vidutiniai dydžiai, parodantys kiek vidutiniškai laiko antstolis dirba su atitinkamo rūšio byla. Visgi, su vienomis bylomis antstolis dirba daug ilgiau, negu apskaičiuota vidutinė vykdymo trukmė, su kitomis – trumpiau.</p> <p>Nors dalis procesinių dokumentų rengiama bendrai visoms skolininko byloms, tačiau kuo daugiau skolininkas turi vykdomųjų bylų, tuo sudėtingesnis ir ilgesnis šių dokumentų parengimas. Pažymėtina ir tai, kad vykdomųjų bylų vykdymo trukmė yra empiriškai apskaičiuota atliekant tyrimą – buvo matuojama, kiek vidutiniškai užtrunka atlikti tam tikrą procesinį veiksmą. Į matavimus pakliuvo įvairaus pobūdžio veiksmai, taip pat ir atliekami bendrai to paties skolininko bylose. Taigi, manytina, apskaičiuojant vykdomųjų bylų vykdymo trukmę, įvertinta bendra trukmė įvairaus pobūdžio bylose (tiek kai skolininkas turi vieną bylą, tiek kai turi daugiau).</p> <p>Modeliuojant atlygio antstoliui dydžius, įvedamas paklaidos korekcijos koeficientas, leidžiantis įvertinti, kokią įtaką antstolių pajamoms daro tai, kad atlygis antstoliui skaičiuojamas ne kiekvienoje vykdomojoje byloje atskirai, o nuo bendros skolininko skolos jo visose vykdomosiose bylose, vykdomose to paties antstolio.</p>
5.	<p>3. Pažymėtina, kad nepateikus patikslinto Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymos projekto, negalime įvertinti, kaip atsižvelgta į Rašto 2 punkte pateiktą pastabą.</p>	<p>Atsižvelgta Poveikio pažyma papildyta.</p>
<p style="text-align: center;">Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas 2026 01 16 raštu Nr. NSMOT2026/01/16/01</p>		
6.	<p>Vertinant pateiktus dokumentus matyti, kad siūlomas teisinis reguliavimas itin detalai orientuotas į antstolių patiriamų sąnaudų apskaičiavimą ir antstolių ekonominio nepriklausomumo užtikrinimą, nuosekliai pabrėžiant ekonominį pagrįstumą ir interesų pusiausvyros siekį. Tačiau sistemiškai trūksta socialinio poveikio analizės, nėra vertinama, ką siūlomi sprendimai reiškia asmenims, gaunantiems ypač mažas pajamas, kaip jie paveiks pakartotinio išsiskolinimo riziką. Vykdomo procesas dokumentuose daugiausia traktuojamas kaip techninis ir administracinis, nepakankamai atsižvelgiant į jo, kaip socialiai jautraus etapo, galintį turėti reikšmingų pasekmių žmogaus teisių ir oraus pragyvenimo užtikrinimui, pobūdį.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Kriterijai, kuriais turi būti grindžiami vykdymo išlaidų dydžiai, numatyti CPK. CPK 609 straipsnio 2 dalies redakcijoje, įsigaliosiančioje nuo 2026-07-01, numatyta, kad vykdymo išlaidų dydžiai turi būti grindžiami ekonominiais skaičiavimais, atsižvelgiant į veiklos atliekant antstolio funkcijas pobūdį, patiriamas sąnaudas (materialines ir laiko), būtinybę užtikrinti antstolio ekonominį nepriklausomumą, antstolio profesinės veiklos ir civilinės atsakomybės riziką, kryžminį subsidijavimą. CPK nenumato, kad turėtų būti vertinamas socialinis poveikis, tačiau Metodikos 12 punkte (buvusiame 9) numatyti pagrindai, kuriems esant</p>

	<p>Pažymėtina, kad metodikoje jau įtvirtintas kryžminio subsidijavimo principas, kuriuo siekiama subalansuoti vykdymo išlaidų naštą tarp skirtingų bylų kategorijų ir skolos dydžių režijų. Tačiau šis principas taikomas daugiausia atsižvelgiant į skolos dydį ir bylos tipą, nevertinant skolininko pajamų lygio ir socialinio pažeidžiamumo. Mūsų vertinimu, tikslinga kryžminio subsidijavimo logiką taikyti taip pat atsižvelgiant į žmogaus pajamas, kai mažas pajamas gaunantiems asmenims vykdymo išlaidos ir iš jų taikomos išskaitos didėja neproporcingai jų finansinėms galimybėms.</p>	<p>būtų galima asmenį atleisti nuo vykdymo išlaidų mokėjimo, atidėti jų mokėjimą ar išdėstyti dalimis:</p> <p><i>12. Atleidimo nuo administravimo išlaidų apmokėjimo, jo atidėjimo ir (ar) išdėstymo dalimis atvejais nustatomi atsižvelgiant į:</i></p> <p><i>12.1. išieškotojų socialinę ir turtinę padėtį;</i></p> <p><i>12.2. socialinės politikos tikslus;</i></p> <p><i>12.3. viešojo intereso įgyvendinimo svarbą.</i></p>
7.	<p>Metodikos 4 punkte nurodytas 3-iasis etapas (tik skolininko dengtinų sąnaudų apmokėjimo tvarka) aprašytas abstrakčiai ir nesudaro pakankamų prielaidų aiškiam jo taikymui. Siūlytina šį etapą detalizuoti arba aiškiai susieti su konkrečiais kriterijais.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atsisakyta principo, kad administravimo išlaidos dalinamos į kreditoriaus ir tik skolininko mokėtinas dalis. Pasirinktas kitas metodas – administravimo sąnaudos paskirstomos naujai užvedamoms byloms ir ankstesniais metais užvestoms byloms. Manytina, kad šis metodas labiau atspindi vykdymo proceso specifiką – vykdymo procesas išsitiesęs laike, tad kuo ilgiau antstolis administruoja vykdomąją bylą, tuo daugiau sąnaudų patiria.</p> <p>Konkreiti tvarka, kaip bus apmokamos vykdymo išlaidos, bus detalizuotos kitame LRV nutarime.</p>
8.	<p>Pažymėtina, kad teorinė vykdomųjų bylų trukmė (5.5 ir 6.4 punktai) yra vienas esminių sąnaudų paskirstymo elementų, tačiau nėra aiškiai apibrėžta, kas ją nustato, kaip dažnai ji peržiūrima ir ar ji koreguojama atsižvelgiant į faktinius duomenis. Siūlytina numatyti aiškų šios trukmės nustatymo ir peržiūros mechanizmą.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Metodikoje patikslinta, kad skaičiavimams naudojama STRATA atliktoje Antstolio vykdymo išlaidų dydžių nustatymo kriterijų ir tvarkos analizėje apskaičiuotos vykdomųjų bylų trukmės.</p> <p>Pažymėtina, kad vykdomųjų bylų trukmė yra tik viena iš dedamųjų – vienas svarbiausių elementų skaičiavimuose yra vykdomųjų bylų kiekis.</p>
9.	<p>Kryžminio subsidijavimo mechanizmas (6.2 punktas) yra konceptualiai pagrįstas, tačiau siūlytina nustatyti aiškesnes jo taikymo ribas, kad būtų išvengta neproporcingos administravimo sąnaudų naštos atskiroms vykdomųjų bylų kategorijoms.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Patikslintos metodikos nuostatos dėl kryžminio subsidijavimo taikymo (Metodikos 8.2 papunktis). Kryžminio subsidijavimo koeficientas taikomas atsižvelgiant į vykdomosios bylos administravimo sąnaudų santykį su minimaliu to režio išieškotos sumos dydžiu. Dalis administravimo sąnaudų nuimama nuo tų bylų, kuriose administravimo sąnaudų našta didesnė ir perkeliama toms byloms, kurių administravimo sąnaudų našta mažesnė, taip, kad būtų užtikrintas antstolių patiriamų sąnaudų padengimas.</p>
10.	<p>Metodikoje antstolių atlygio nustatymas siejamas su aukščiausio lygmens teisėjų darbo užmokesčio vidurkiu (Metodikos 11 punktas), papildomai taikant 20 procentų profesinės veiklos ir civilinės atsakomybės rizikos kompensacijos priedą. Tačiau siūlomame reguliavime nepateikiama</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Pažymėtina, kad atlygio antstoliui dydžiams nustatyti pasirinktas principas, kuris taikomas ir notarų atlygiui. Notarams ir antstoliams</p>

	<p>pakankamai argumentų, pagrindžiančių, kodėl antstolių veiklos pobūdis, atsakomybės lygis ir reikalingos kompetencijos prilyginamos būtent aukščiausių instancijų teisėjų, o ne kitų, labiau palyginamų teisės profesijų atstovų. Taip pat nėra aiškiai pagrįsta, kodėl pasirinktas būtent 20 procentų rizikos kompensacijos dydis, kuris dar labiau neproporcingai didina antstolio atlyginimą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlytina atsisakyti Metodikos 11.3 papunkčio, kuriame nustatytas 20 procentų antstolio profesinės veiklos rizikos kompensacijos dydis, nes šis dydis nėra pagrįstas objektyviais kriterijais ir, vertinant jį kartu su kitomis antstolio atlygio sudedamosiomis dalimis, lemia neproporcingą antstolio atlygio augimą.</p>	<p>keliama vienodi kvalifikaciniai reikalavimai, tad nėra pagrindo šias giminingas profesijas traktuoti skirtingai.</p> <p>Atsižvelgiant į gautas pastabas, antstolio profesinės veiklos rizikos kompensacijos dydis sumažintas nuo 20 procentų iki 16 procentų. Manytina, kad toks kompensacijos dydis yra racionalus ir tinkamai atspindi antstolio darbo sudėtingumą bei intensyvumą, profesijos emocinę apkrovą (kontaktą su konfliktiškais, priešiškais ar agresyviais asmenimis) bei situacinį pavojų (incidentų, grasinimų, viešos tvarkos pažeidimų ar įtampų riziką).</p>
11.	<p>Metodikoje numatytas atlygio modelis iš esmės neužtikrina ryšio tarp vykdymo proceso rezultato ir antstolio gaunamo atlygio, nes analogiški atlygio principai taikomi tiek sėkmingo išieškojimo, tiek atvejų, kai skola realiai neišieškoma ar byla baigiama dėl senaties, atžvilgiu.</p> <p>Siūlome svarstyti galimybę užtikrinti, kad atlygio modelis skatintų ne formalų bylos administravimą, o efektyvų ir rezultatyvų vykdymą.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Atlygio antstoliui apmokėjimo tvarka yra kito LRV nutarimo reguliavimo dalykas, ši Metodika reglamentuoja vykdomosios bylos administravimo išlaidų ir atlygio antstoliui dydžių nustatymo ir peržiūrėjimo tvarką.</p>
12.	<p>Numatomo teisinio reguliavimo poveikio pažymoje nurodoma, kad administravimo išlaidų dydžiai, mokami išieškotojo pateikiant vykdomąjį dokumentą, vidutiniškai gali padidėti apie 18 procentus lyginant su šiuo metu taikomais dydžiais. Šis pokytis vertinamas kaip išlaidų perskirstymas, tačiau toks augimas laikytinas reikšmingu finansiniu poveikiu, ypač tais atvejais, kai išieškotojai ar skolininkai yra fiziniai asmenys, patiriantys finansinį pažeidžiamumą. Pažymoje nėra pateikiama analizė, kaip šis augimas paveiks mažas pajamas gaunančius asmenis ar asmenis, turinčius kelias vykdomąsias bylas.</p> <p>Šiame etape svarbu įvertinti, kaip administravimo išlaidų augimas paveiks skolininkus, ypač socialiai jautrių grupių žmones.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Dabartinis reguliavimas numato, kad vykdomosios bylos administravimo išlaidos turi atitikti antstolio ir jo darbuotojų patiriamas sąnaudas (materialines ir laiko) vykdymo veiksmams atlikti, o atlygis antstoliui nustatomas įvertinant poreikį sukurti tinkamas klientų aptarnavimo sąlygas ir įdarbinti reikalingos kvalifikacijos darbuotojus, atsižvelgiant į vykdymo išlaidų perskirstymą (kryžminį subsidijavimą) tarp skirtingų vykdymo proceso dalyvių. Taigi, šiuo metu dalis antstolio veiklos sąnaudų tenka administravimo išlaidoms, dalis – atlygiui antstoliui. Metodika siūloma pakeisti šį reguliavimą, numatant, kad visas antstolio veiklos sąnaudas padengtų administravimo išlaidos, o atlygis antstoliui generuotų antstolio uždarbį. Šis sąnaudų perskirstymas tarp skirtingų vykdymo išlaidų lemia, kad vykdomosios bylos administravimo išlaidos didėja, o atlygis antstoliui mažėja. Prognozuojama, kad bendros vykdymo išlaidos išliks tame pačiame lygmeny kaip ir šiuo metu.</p>

		Pažymėtina, jog Metodikoje numatyta galimybė asmenims atleisti nuo administravimo išlaidų mokėjimo atsižvelgiant ar viešojo intereso įgyvendinimo svarbą. Tačiau konkretūs atleidimo atvejai bus nustatyti vėlesniame etape, nustatant pačius vykdymo išlaidų dydžius.
13.	<p>Metodika pasižymi didele apimtimi ir techniniu detalumu. Siekiant didesnio aiškumo ir patogesnio taikymo praktikoje, siūlytina aiškiau atskirti norminio pobūdžio nuostatas (principus, kriterijus) nuo techninių skaičiavimo algoritmų, pastaruosius maksimaliai perkelti į priedus. Taip pat tikslinga suvienodinti vartojamą terminiją („administravimo išlaidos“, „administravimo sąnaudos“).</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Metodikos tikslas – užtikrinti ekonominiais skaičiavimais grįstą, Civilinio proceso kodekso 609 straipsnio 2 dalyje įtvirtintais kriterijais paremtą vykdomosios bylos administravimo išlaidų ir atlygio antstoliui dydžių apskaičiavimą. Taigi, Metodikoje pateikiami skaičiavimo metodai, įvairios formulės.</p> <p>Pažymėtina, kad administravimo išlaidos ir administravimo sąnaudos nėra tas pats. Administravimo išlaidos – tai viena iš vykdymo išlaidų rūšių, administravimo sąnaudos – tai antstolių veiklos sąnaudos.</p>
<p style="text-align: center;">Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacija El. Paštu 2026-01-19</p>		
14.	<p>Pirma, Metodika grindžiama antstolių patiriamų sąnaudų padengimo principu, todėl vykdymo išlaidų dydžiai iš esmės siejami su antstolių sąnaudų lygiu, o ne su pasiektais išieškojimo rezultatais ar veiklos efektyvumu. Toks modelis neskatina antstolių veiklos efektyvumo, nes didesnės ar ilgiau truncančios sąnaudos lemia didesnius nustatomus įkainius, o ne priešingai – nėra kuriama paskata optimizuoti procesus ir dirbti efektyviai.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pažymėtina, kad Metodika įgyvendina Civilinio proceso kodekse nustatytus vykdymo išlaidų dydžių nustatymo kriterijus. Civilinio proceso kodekso 609 straipsnio 2 dalyje (redakcija nuo 2026-07-01) numatyta, kad vykdymo išlaidų dydžiai grindžiami ekonominiais skaičiavimais, atsižvelgiant į veiklos atliekant antstolio funkcijas pobūdį, patiriamas sąnaudas (materialines ir laiko), būtinybę užtikrinti antstolio ekonominį nepriklausomumą, antstolio profesinės veiklos ir civilinės atsakomybės riziką, kryžminį subsidijavimą. Būtent šiais principais Metodikoje grindžiami vykdymo išlaidų dydžiai.</p> <p>Paminėtina ir tai, kad vadovaujantis Metodika apskaičiuojami naujai užvedamų (tie, kuriuos sumoka kreditorius pateikdamas vykdyti vykdomąjį dokumentą) ir ankstesniais metais užvestų vykdomųjų bylų (tie, kurie išieškomi iš skolininko) administravimo išlaidų dydžiai. Vien kreditorių sumokamos administravimo išlaidos antstolių veiklos sąnaudų nepadengia, norėdamas padengti visas savo veikos sąnaudas, antstolis turi imtis veiksmų, kad išieškojimas būtų efektyvus.</p> <p>Pažymėtina ir tai, kad atlygį visais atvejais antstolis turi išieškoti, taigi jo gryniosios pajamos tiesiogiai priklauso nuo juo išieškojimo efektyvumo.</p>

15.	<p>Antra, Metodikoje įtvirtintas vykdomųjų bylų užbaigimo termino medianos taikymas lemia, kad vykdomosios bylos administravimo išlaidų dydžiai priklauso ne nuo konkrečioje byloje faktiškai atliktų veiksmų ar konkretaus antstolio veiklos efektyvumo, bet nuo agreguotų statistinių rodiklių. Susidaro situacija, kai vykdymo proceso neefektyvumas (ilgesnė bylų trukmė, mažesnė dalis bylų užbaigiama per medianinį laikotarpį) lemia didesnius vykdymo išlaidų dydžius visiems, nepriklausomai nuo konkretaus vykdomąją bylą vykdančio antstolio veiksmų ar jų intensyvumo. Toks modelis neatitinka principo, kad vykdymo išlaidos turi būti susijusios su faktiškai atliktais vykdymo veiksmais, ir net gi skatina neefektyvų bylų vykdymą.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Medianinis laikotarpis leidžia nustatyti, kokios trukmės byloms galima pridėti administravimo išlaidas. Šiuo metu vykdomoji byla vidutiniškai sėkmingai užbaigiama per 4 metus. Taigi, pagal Metodiką, administravimo išlaidos už ilgesnį vykdymo laikotarpį gali būti pridedamos ne anksčiau kaip po metų nuo vykdomosios bylos užvedimo, bet ne senesnėms nei 4 metų byloms, bendras pridedamų administravimo išlaidų dydis gali būti toks pats, kaip kreditoriaus sumokėtas. Taigi, kiek ilgai antstolis bevykdytą bylą, joje bus galima išieškoti tik nustatyto dydžio administravimo išlaidas. Kaip jau minėta, atlygis antstoliui tiesiogiai priklauso nuo išieškotos sumos, tad tai turėtų skatinti antstolius kuo greičiau užbaigti vykdomąsias bylas.</p>
16.	<p>Galiausiai, Metodikoje įtvirtintas kryžminio subsidijavimo modelis lemia, kad dalis vykdomųjų bylų administravimo sąnaudų yra perkeliama tarp skirtingų dydžių bylų, siekiant užtikrinti bendrą antstolių sąnaudų padengimą. Toks reguliavimas reiškia, kad kreditoriai, kurių reikalavimai yra didesni, faktiškai subsidijuoja mažų sumų bylų vykdymą, nepriklausomai nuo individualios bylos sąnaudų ar išieškojimo rezultato. Tai iškraipo sąnaudų paskirstymo principą ir sukuria papildomą, neproporcingą finansinę naštą didesnių sumų bylų kreditoriams, nes vykdymo išlaidos nebėra tiesiogiai susijusios su konkrečios bylos administravimo kaštais.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Kryžminio subsidijavimo taikymas nustatant vykdymo išlaidų dydžius įtvirtintas Civilinio proceso kodekse.</p>